

LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, 01104 Vilnius,
tel. (8 5) 203 4407, faks. (8 5) 203 4692, el. p. info@enmin.lt, <http://enmin.lrv.lt>
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 302308327

Pagal adresatų sąrašą

2020-03-

Nr. (1.20-05) 3-

LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. IX-884 2, 6, 8, 21, 22, 23, 24, 28 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 28¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO PATEIKIMAS

Lietuvos Respublikos energetikos ministerija parengė ir teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybei svarstyti Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 6, 8, 21, 22, 23, 24, 28 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 28¹ straipsniu įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas).

Įstatymo projektas parengtas atsižvelgiant į Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos (toliau – Taryba) nuo 2019 m. liepos 2 d. sukauptą patirtį vykdant leidimų verstis didmenine bei mažmenine prekyba nefasuotais naftos produktais ir leidimų verstis didmenine bei mažmenine prekyba suskystintomis naftos dujomis išdavimo, jų galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo, galiojimo panaikinimo, jų keitimo ir šios reguliuojamosios veiklos kontrolės funkciją. Taip pat atsižvelgta į tai, kad Taryba šiuo metu pradeda įgyvendinti investicinį projektą „Sertifikavimo sistemos sukūrimas“, kurį įgyvendinus nuo 2024 m. sausio 1 d. energetikos darbuotojus būtų galima atestuoti pagal bendrą energetikos darbuotojų sertifikavimo schemą, t. y. būtų užtikrintas skaidrus energetikos darbuotojų atestavimo procesas, nes jis vyktų elektroninėje erdvėje pagal vienodus reikalavimus ir procedūras.

Įstatymo projekto pagrindinis tikslas – sudaryti teisinės sąlygas dėl energetikos darbuotojų atestavimo naujo modelio įgyvendinimo, taip pat pagerinti leidimų verstis prekyba naftos produktais stabdymo procedūrų efektyvumą už Lietuvos Respublikos energetikos įstatyme nustatytus reguliuojamosios veiklos sąlygų pažeidimus, kuriems esant Taryba stabdytų leidimo galiojimą nedelsiant.

Įstatymo projekte siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir jų numatomas poveikis paaiškintas aiškinamajame rašte. Toliau teikiame apibendrintą informaciją apie Įstatymo projekte sprendžiamas problemas, siūlomas problemų sprendimo priemones ir naudą visuomenei.

I. Sprendžiama problema	Dėl energetikos darbuotojų atestavimo. Energetikos įstatymo 8 straipsnio 11 dalies 25 punkte įtvirtinta, kad Taryba organizuoja šio įstatymo 28 straipsnyje nurodytų energetikos darbuotojų atestavimą. Detalesnės Tarybos funkcijos, susijusios su energetikos darbuotojų atestavimu, yra apibrėžtos Energetikos objektus, įrenginius įrengiančių ir (ar) eksploatuojančių darbuotojų atestavimo tvarkos apraše¹ (toliau – Atestavimo tvarkos aprašas). Pažymėtina, kad Taryba yra nacionalinė reguliavimo institucija, kurios funkcijos nustatytos Energetikos įstatyme ir kituose teisės aktuose. Vadovaudamasi Energetikos įstatymo 8 straipsnio 10 ir 11 dalių nuostatomis, Taryba, atlikdama savo funkcijas, yra nepriklausoma, nešališkai ir skaidriai

¹ Energetikos objektus, įrenginius įrengiančių ir (ar) eksploatuojančių darbuotojų atestavimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. 1-220 „Dėl Energetikos objektus, įrenginius įrengiančių ir (ar) eksploatuojančių darbuotojų atestavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

	veikia pagal įgaliojimus. Šiuo tikslu yra teisiškai atskirta ir funkciniu aspektu nepriklausoma nuo bet kurio kito viešojo ar privataus asmens. Atsižvelgiant į tai, Tarybos funkcijos, susijusios su energetikos darbuotojų atestavimu, turėtų būti įtvirtintos įstatyminiu lygmeniu. Dėl centralizuoto prekybos naftos produktais leidimų išdavimo modelio ir leidimų turėtojų priežiūros tobulinimo. Energetikos įstatymo 21 straipsnio 4 dalies reikalavimas, numatantis sankcijos skyrimo trukmę stabdant energetikos veiklos leidimo galiojimą ne vėliau kaip per vieną darbo dieną, Tarybos yra sunkiai įgyvendinamas, nes institucija yra kolegialus organas ir jos veikla grindžiama kolegialaus klausimų svarstymo principu. Todėl, siekiant tinkamai įgyvendinti įstatymo Nr. XIII-2085² nustatytus tikslus ir užtikrinti operatyvų sprendimų, susijusių su leidimų išdavimu, panaikinimu ir pan., priėmimą, būtina numatyti galimybę prireikus tai padaryti ne tik Tarybai, bet ir jos įgaliotam Tarybos nariui. Energetikos įstatymo 8 straipsnio 18 dalies 6 punkto dispozicija numato Tarybos pareigą nustatyti įmokų už Tarybos atliekamus darbus ir teikiamas paslaugas, susijusias su energetikos įmonių, turinčių leidimą prekiauti naftos produktais (toliau – leidimo turėtojas), reguliuojamosios veiklos priežiūra, dydžius ir mokėjimo tvarką. Tarybos, kaip institucijos, veiklos finansavimas, atliekant reguliuojamosios veiklos priežiūros funkciją, yra būtinas Energetikos įstatymo keliamiems uždaviniams tinkamai įgyvendinti. Tačiau Energetikos įstatymas nenumato delspinigių instituto, kuris užtikrintų reguliuojamosios veiklos priežiūros įmokos sumokėjimą Tarybai. Būtina ištaisyti teisinio reguliavimo spragą ir numatyti reglamentuoti leidimų turėtojų, laiku nesumokėjusių įmokos Tarybai, pareigą mokėti delspinigius. Pažymėtina, kad Tarybai nuo 2019 m. liepos 2 d. buvo perduota funkcija, susijusi su leidimų verstis didmenine ir (ar) mažmenine prekyba naftos produktais išdavimu, keitimų, galiojimo stabdymų, galiojimo stabdymo panaikinimu, panaikinimu, kurią iki 2019 m. liepos 2 d. vykdė savivaldybės. Pradėjusi vykdyti funkciją, Taryba nustatė, kad Licencijų informacinėje sistemoje nėra įrašyti visi ir (ar) aktualūs duomenys apie leidimų vykdyti prekybos naftos produktais veiklą turėtojus, vietos savivaldos institucijos aktualios informacijos apie nurodytų leidimų turėtojus taip pat neturi, be to, dalis leidimų turėtojų nebevykdo veiklos, nors turi galiojančius leidimus.
II. Siūlomos priemonės	Dėl energetikos darbuotojų atestavimo. Siūloma įgyvendinti naują energetikos darbuotojų atestavimo modelį, Tarybai numatant naują funkciją parengti Bendrą energetikos darbuotojų atestavimo schemą, ją administruoti ir plėtoti (būti jos savininke). Pagal šį modelį energetikos darbuotojus atestuočių atestavimo įstaigos, vadovaudamosi Energetikos darbuotojų atestavimo tvarkos aprašu ir Bendra energetikos darbuotojų atestavimo schema, naudodamosi Tarybos sukurta energetikos darbuotojų atestavimo informacine sistema, sudariusios sutartis su Taryba dėl šios informacinės sistemos naudojimo, arba energetikos įmonės pagal Energetikos darbuotojų atestavimo tvarkos apraše nustatytą tvarką. Tai pat siūloma atsisakyti privalomo reikalavimo sertifikavimo įstaigoms akredituotis pagal Lietuvos standarto LST EN ISO/IEC 17024 nustatytus

² <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/6a3e8e2070ca11e9a13eeecaacbc653f>.

	reikalavimus; siekiant užtikrinti atestavimo įstaigų reikiamą kompetenciją, siūloma įstaigoms gauti iš Tarybos leidimus verstis energetikos darbuotojų atestavimo veikla; įstatyminiu lygmeniu įtvirtinti energetikos darbuotojų bendruosius atestavimo principus; įstatyminiu lygmeniu detalizuoti Tarybos funkcijas organizuojant energetikos darbuotojų atestavimą; sukurti energetikos darbuotojų atestavimo informacinę sistemą. Dėl centralizuoto prekybos naftos produktais leidimų išdavimo modelio ir leidimų turėtojų priežiūros tobulinimo. Didinti leidimų verstis prekyba naftos produktais stabdymo procedūrų efektyvumą už reguliuojamosios veiklos sąlygų pažeidimus, kuriems esant Taryba stabdytų leidimo galiojimą nedelsiant. Numatyti, kad VŠĮ Lietuvos energetikos agentūros pagal Lietuvos Respublikos naftos produktų ir naftos valstybės atsargų įstatymą naftos produktų ir naftos valstybės atsargų keitimo veikla nėra laikoma didmenine prekyba naftos produktais. Numatyti, kad energetikos įmonės, leidimus gavusios iki 2019 m. liepos 2 d. ir norinčios po 2021 m. sausio 2 d. toliau vykdyti leidimais reguliuojamą naftos produktų prekybos veiklą, privalo iki 2021 m. sausio 2 d. gauti naujos formos Tarybos išduotą leidimą.
III. Priemonių kaštai	Įstatymo projektui įgyvendinti papildomų biudžeto lėšų nereikės – energetikos darbuotojų atestavimo informacinė sistema bus įgyvendinama (perkama) Tarybos lėšomis.
IV. Nauda visuomenei	Prognozuojama, kad Įstatymo projekto įgyvendinimas prisidės prie energijos tiekimo saugumo ir patikimumo užtikrinimo, nes energetikos darbuotojų kompetencija ir skaidrus, nešališkas jų kompetencijos patvirtinimas (atestavimas) yra vienas iš svarbiausių veiksmų įgyvendinant šį tikslą. Įstatymo įgyvendinimas taip pat prisidės prie verslo sąlygų gerinimo, nes siūlomos priemonės pagerins centralizuotą prekybos naftos produktais licencijavimo sistemą ir licencijuojamos veiklos priežiūrą. Nuo 2021 m. sausio 2 d. Licencijų informacinėje sistemoje bus užregistruoti visi leidimus turintys ir realią ekonominę veiklą (prekiaujantys naftos produktais) vykdančios ūkio subjektai ir tai sudarys sąlygas skaidriai veikti visiems rinkos dalyviams ir kovoti su šešėlyje esančiais nelegaliais naftos produktų pardavėjais.

Įstatymo projektas neprieštarauja Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatomis.

Įstatymo projektu nėra perkeliama ir (ar) įgyvendinami Europos Sąjungos teisės aktai.

Įstatymo projektas nėra notifikuotinas Europos Komisijai pagal Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“, reikalavimus.

Įstatymo projektas su lydimaisiais dokumentais buvo paskelbti Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje, kur su jais galėjo susipažinti visi suinteresuotieji asmenys. Pažymėtina, kad Valstybinė energetikos inspekcija prie Energetikos ministerijos 2018 m. IV ketvirtį energetikos darbuotojų atestavimo naujo modelio metmenis

pristatė visų energetikos sektorių pagrindinėms įmonėms ir asociacijoms, kitos konsultacijos su visuomene nebuvo rengiamos.

Lietuvos Respublikos finansų ministerija, Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba, Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba ir VĮ Registrų centras Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 6, 8, 21, 24, 28 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 28¹ straipsniu įstatymo projektą (TAIS Nr. 20-649) suderino be pastabų.

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija, Taryba, Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Valstybinė mokesčių inspekcija), Lietuvos pramonininkų konfederacija, Lietuvos šilumos tiekėjų asociacija ir AB „Energijos skirstymo operatorius“ pateikė pastabų ir pasiūlymų dėl Įstatymo projekto nuostatų tobulinimo.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento³ 33 punktu, 2020 m. vasario 25 d. suorganizuotas tarpinstitucinis pasitarimas derinimo pažymoje likusioms Teisingumo ministerijos, Ekonomikos ir inovacijų ministerijos, Tarybos, Valstybinės mokesčių inspekcijos, Lietuvos pramonininkų konfederacijos, Lietuvos šilumos tiekėjų asociacijos ir AB „Energijos skirstymo operatorius“ pastaboms aptarti.

Pasitarime buvo įvertinti Teisingumo ministerijos ir Valstybinės mokesčių inspekcijos papildomi pasiūlymai, kuriems bendru sutarimu buvo pritarta (2020-03-02 pasitarimo protokolais Nr. PR-3 pridedamas). Pasitarime Lietuvos pramonininkų konfederacija ir AB „Energijos skirstymo operatorius“ atstovai dar kartą pasiūlė Įstatymo projekte numatyti šiuo metu galiojančią principą, kad inžinerinių kategorijų darbuotojus turėtų galimybę atestuoti ir atestavimo įstaigos, ir energetikos įmonės. Energetikos ministerija kartu su Taryba darbo tvarka įvertino UAB „Ignitis grupė“ 2020-03-10 raštu Nr. SR-2020-37 (rašto kopija pridedama) pateiktą papildomą informaciją ir pasiūlymus dėl energetikos darbuotojų atestavimo. Derinimo pažymoje pateikti argumentai dėl UAB „Ignitis grupė“, Lietuvos pramonininkų konfederacijos, Lietuvos šilumos tiekėjų asociacijos ir AB „Energijos skirstymo operatorius“ pastabų, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies.

Pažymėtina, kad Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Nacionalinis akreditacijos biuras prie Ekonomikos ir inovacijų ministerijos, Lietuvos verslo konfederacija, Lietuvos naftos produktų prekybos įmonių asociacija, Lietuviškų degalinių sąjunga, Tarptautinė prekybos naftos produktais įmonių asociacija, Prekiautojų suskystintomis dujomis asociacija, Lietuvos asmenų sertifikavimo įstaigų asociacija, Nacionalinė Lietuvos energetikos asociacija, Lietuvos elektros energetikos asociacija, Lietuvos atsinaujinančių išteklių energetikos konfederacija, Lietuvos vėjo energetikų asociacija, Lietuvos biodujų asociacija, Lietuvos geotermijos asociacija, Lietuvos hidroenergetikų asociacija, VšĮ Lietuvos energetikos agentūra, AB „Amber Grid“, Litgrid, AB, AB „Klaipėdos nafta“, AB „Orlen Lietuva“, AB „Suskystintos dujos“, UAB „Saurida“, UAB „Varėnos dujos“, UAB „Literma“, VšĮ Energetikų mokymo centras, UAB „SDG“, VšĮ „Nauja kvalifikacija“, A. Vosylienės mokymo konsultacinė firma, UAB „Kiwa Inspecta“, UAB „Kita Kompetencija“, Lietuvos ir Vokietijos UAB „Tuvlita“ ir UAB „Verslo aljansas“ išvadų dėl Įstatymo projekto per nustatytą terminą nepateikė.

Įstatymo projektą parengė Energetikos ministerijos Energetinio saugumo grupė (vadovas Dainius Bražiūnas, tel. (8 5) 203 4471, papild. 1, el. p. dainius.braziunas@enmin.lt, tiesioginis rengėjas – patarėjas Gintautas Danaitis, tel. (8 5) 203 4471, papild. 5, el. p. gintautas.danaitis@enmin.lt).

Įstatymo projektas skelbiamas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS).

³ Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamentas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. rugpjūčio 11 d. nutarimu Nr. 728.

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 6, 8, 21, 22, 23, 24, 28 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 28¹ straipsniu įstatymo projekto pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ projektas, 1 lapas.
2. Įstatymo projektas, 8 lapai.
3. Įstatymo projekto lyginamasis variantas, 9 lapai.
4. Įstatymo projekto aiškinamasis raštas, 13 lapų.
5. Derinimo pažyma, 7 lapai.
6. Pasitarimo protokolo kopija, 7 lapai.
7. Derinimo raštai, 17 lapų.
8. UAB „Ignitis grupė“ 2020-03-10 rašto Nr. SR-2020-37 kopija, 11 lapų.

Energetikos ministras

Žygimantas Vaičiūnas